“HABEŞİSTAN NERESİDİR?”

Mekkeli bir grup müslümanın Mekke’den çıkarak iltica etmesiyle adını sıkça duyduğumuz Habeşistan neresidir? Ülkenin idaresinde kim var? Ekonomisi neye dayanıyor? Dini inancı nedir? Dünyanın iki süper gücü Bizans ve İran ile ilişkileri nasıl? Muhabirlerimiz sizin için Habeşistan ile ilgili merak edilen tüm soruları araştırdı. İşte cevaplar bu yazıda…

Devamı 3. sayfada...

SİYER GAZETESİ

M.Emin Saraç And. İmam-Hatip Lisesi *yayınıdır.* M. 615 / Mekke Sayı: 10 *siyergazetesi.org*

MÜSLÜMANLAR HABEŞİSTAN’A İLTİCA ETTİ

Müslümanlardan 15 kişilik bir grup Mekke müşriklerinin zulüm ve baskılarından kurtulmak için Habeşistan’a iltica etti. Hicreti haber alan müşrikler, mültecilerin arkalarından takipçi gönderdi, fakat onlara yetişemedi.

Gece yarısı gizli bir şekilde Mekke’den çıkan mülteciler, farkedilmemek için küçük gruplar halinde hareket ettiler ve Kızıldeniz kıyısındaki Cidde’de buluştular. Buradan üç günlük bir yolculukla Şuaybe limanına ulaşan mültecilerin iki farklı gemiyle Kızıldenizi geçtiği ve Afrika kıyılarına ayak bastıkları bize ulaşan bilgiler arasında.

ROTAYI ALLAH RASULÜ BELİRLEDİ: “HEDEF HABEŞİSTAN”

Muhacirlerin hedefinin habeşistan’ın idari merkezi Aksum olduğu açığa çıkan ayrıntılarla netlik kazandı.

Devamı 2. sayfada...

ÖLÜM TEHDİTLERİNE HODRİ MEYDAN

Kureyş’in ileri gelen ailelerinin gençlerinden bir grubun Habeşistan’a iltica ettiği haberi Mekkeli müşrikleri çileden çıkarttı.

Müşrik Ubey b. Halef geçtiğimiz hafta Kabe’de Allah Rasulü’ne ölüm tehditleri savurdu. Ağır hakaretlerde bulundu. Allah Rasulü’ne :

“*Ey Muhammed bir atım var. Her gün ona on altı ölçek darı yedirip besliyorum. Bir gün gelecek, onun sırtında seni öldüreceğim*” diyerek hakaret etti.

Ubey’in bu hadsiz çıkışı Allah Resulü tarafından cevapsız kalmadı.

Devamı 2. sayfada...

ÜMMÜ ZER

ALLAH’IN ARZI GENİŞTİR

Nübüvvetin üzerinden beş yıl geçti. Mekke Müslümanlar için yaşanamayacak bir yere dönüştü. Zulüm, baskı ve şiddetin haddi hesabı yok. Müminler kendi kabilelerinden, kardeşlerinden bile zulüm görüyor, şiddete maruz bırakılıyor.

Müslüman köleler sahiplerinden hiç görmedikleri kadar eziyet görüyor.

Öyle ki hürler ve asiller bile sokaklarda saldırıya maruz kalıyorlar. Artık müslümanlar Mekke’de yaşayamıyor, nefes dahi alamıyorlar. Bu işkenceler altında ezilen gençler Rabblerine ibadet etmek için çöle çekiliyor, ıssız yerler arıyorlar. Zira Allah Rasulü bile rahatsız edilmeden Kabe’de ibadet edemiyor.

İnen ayetler müminlere sabretmeleri gerektiğini söylüyor, sabredenlerin yardımcısının yalnız Allah olduğunu müjdeliyor:

Devamı 2. sayfada...

ÜMMÜ ZER

ALLAH'IN ARZI GENİŞTİR

"Bilesin ki Rabbin, eziyetlerle sınandıktan sonra yurtlarından göçenlerin, ardından çabalarını sürdürüp sabır gösterenlerin yardımcısıdır; artık bu yapılanlardan sonra Rabbin elbette çok bağışlayıcı, çok merhametlidir." **(En-Nahl 110)**

Allah Resulü bir çıkış yolu arıyor, müminleri kurtarmaya çalışıyor. Özellikle Mekke'de emniyet içinde yaşamaları, ticari ve sosyal hayatlarını sürdürmeleri için kabilelerince eman hakları kaldırılan Mekke'li gençler çok zor durumda. Eman hakkı demek Mekke Şehir Devletinde bir nevi vatandaşlık ve emniyet hakkı demek. Eman hakkı olmayan birisi için Mekke'de hatta Arap yarımadasının hiçbir yerinde ne can ne mal güvenliği yoktur. Köleler her ne kadar sahiplerince işkence ve zulme maruz kalsalar da efendilerinden başka hiç kimse onlara dokunamadığı için bir dereceye kadar güvenlik içinde sayılabilirler. Ama kabileleri ve aileleri tarafından dışlanarak emanları kaldırılan hür müslümanlar Mekke'de hiçbir sosyal hakka sahip değiller.

Bu durum Müslümanları daha da zor bir duruma getirdi. Allah Rasulü son gelişmeler üzerine eman ve vatandaşlık hakları kaldırılan sahabilere ***"Siz isterseniz yeryüzüne dağılın. Allah elbette sizi bir araya getirecektir."*** dedi. Bir anlamda Mekke'de şartlar iyileşene kadar onlara Mekke dışına çıkmayı teklif etti. Bunun üzerine sahabiler "*Nereye gidelim Ya Resulullah?*" diye sordular. Allah Rasulü durumu yakın sahabesiyle istişare ettikten sonra ***"Habeşistan'a gidin. Orada halkına zulmetmeyen adil bir hükümdar vardır. Orası doğruluk ülkesidir. Allah Teala bir kolaylık gösterinceye dek orada kalın"*** buyurdu.

Habeşistan mevcut şartlarda belki de göç edilebilecek tek yer. Diğer Arap kabileleri müslümanları kabul edip, Kureyş'e başkaldırmayı göze alamazlardı. Bu yüzden göç edilecek yerin hem Arap yarımadasının dışında hem de ulaşımı kolay bir bölge olması gerekiyor. Habeşistan bizim çeşitli ilişkilerimizin olduğu öteden beri ticaret yaptığımız, tanıdığımız bir ülke.

Şu an yönetimde bulunan Necaşi, doğruluktan yana bir hükümdar. Merhameti ve adaleti ile tanınan, halkına zulmetmeyen bir yönetici. Habeşistan'ın dini Hristiyanlık. Habeşistan'ın vahiy temelli bir inanışa sahip olması da müminler için Mekke müşriklerinin putperest inançları yanında tercih edilir bir ortam için umut olabilir. Necaşi inançlarından dolayı putperestler tarafından eziyet gören ve tüm hakları ellerinden alınan mültecilere adil bir tavır sergileyebilir.

Allah Resulü'nün isteği üzerine on bir erkek ve dört kadından oluşan grup Osman b. Maz'un liderliğinde gece vakti ikişerli gruplar halinde ansızın yola çıktılar.

Malum Recep ayındayız. Muhacirler her ihtimale karşı haram ayda ve gizlice yola çıkarak kendilerine İslam karşıtları tarafından bir saldırı yapılmamasını garanti altına almaya çalıştılar. Mekkeli müşrikler buna rağmen muhacirlerin göç haberini alır almaz peşlerine düştüler, ama elleri boş bir şekilde döndüklerini gördük Allah'ın izniyle.

Habeşistan'a başlayan bu göçün Mekke ve Müslümanlar için ne getireceği şimdilik belirsiz.

Ama bu göç dalgasının Mekke'de derin etkileri olacağı kesin bir gerçek. Burada zulüm devam ediyor, şiddeti günden güne artıyor. On beş kişi bile olsa Müslümanların hicret etmesi ve İslam'ın başka beldelerde taraftar bulacağı ya da yayılacağı düşüncesi Mekkeli müşrikleri adeta çıldırtmış durumda. Müminlere eskisinden de kötü davranıyorlar.

Göç edenlerin neredeyse tümünün Kureyş'in ileri gelen ailelerine mensup olması İslam'ın güçsüz değil de aksine ne kadar da güçlü olduğunu onların suratına bir tokat gibi çarptı. İslam öyle güçlü ki, kendi gençleri, çocukları, kardeşleri hiçbir menfaat gözetmeden sadece inançları uğruna her şeylerini bırakıp gitti. Bu adanmışlık Mekke liderlerinin huzurunu fazlasıyla kaçırdı.

İnançları uğruna zulüm gören ve vatanlarını bırakıp yola düşen bu gençlerin gelişleri Habeşistan'da da yeni tartışmalara yol açacaktır hiç şüphesiz.

Müslümanlar ise göç eden kardeşlerinden Habeşistan'da nasıl karşılandıklarına dair ve belki ikinci bir göç dalgası için olumlu haberler bekliyor.

MÜSLÜMANLAR HABEŞİSTAN'A İLTİCA ETTİ

Müminlerin "*Nereye gidelim?*" sorusuna Allah Resulünün "*Habeş ülkesine gidin*" diyerek cevap verdiği ve bu yönlendirmenin göçün rotasını Habeşistan olarak belirlediği konuşuluyor. Habeşistan'ın Mekkeliler için bilinen bir ticaret bölgesi olması ve göç yolunun ticaret kervanlarının sürekli kullandığı bir güzergahta bulunması mültecilerin dikkat çekmeden seyahat etmesini kolaylaştırmışa benziyor. Zira Mekkeli müşriklerin müslümanların göçünden bu kadar geç haberdar olması buna bağlanıyor. Mekkelilerin, muhacirlerin gidişinden ancak Mekke'ye ticaret için gelen bir tüccarın Şuaybe limanında karşılaştığı Kureyşlilerden bahsetmesi ile haberdar oldukları belirtiliyor.

Mülteciler Arasında İlginç İsimler Var

İltica haberi Mekke'ye ulaşır ulaşmaz ilk merak edilen konu, Habeşistan'a göç eden kafilede kimlerin yer aldığı idi. Ayrıntılar ise ilk saatlerde netleşti. Muhabirlerimizin edindiği bilgilere göre mültecilerin kafilesi 11 erkek ve dört kadından oluşuyor. Muhacirler arasında dikkat çeken isimler var. Göç edenlerin çoğunluğunu Kureyş'in asil ve ileri gelen ailelerine mensup gençler oluşturuyor. Muhacirler arasında Hz. Osman ve Ebû Huzeyfe gibi Ümeyye oğullarının zenginleri, Abdurrahman b. Avf gibi tüccarlar, Mus'âb b. Umeyr gibi ailesinin üzerine titrediği, varlık içinde yaşamış kimseler var.

Allah Rasulü'nün Kızı da Mülteciler Arasında

İltica edenler arasında eşi Osman b. Affan ile birlikte yolculuk eden Allah Rasulü'nün kızı Rukiyye de var. Üstelik kafilede yer alan tek kadın Rukiye de değil.

İşte Mültecilerin Tam Listesi

Osman bin Affan ve hanımı Rukiye, Ebu Huzeyfe bin Utbe ve hanımı Sehle bint-i Süheyl, Zübeyr bin el-Avvam, Musab bin Umeyr, Abdurrahman bin Avf, Ebû Seleme bin Abdulesed ve hanımı Ümmü Seleme bint-i Ebi Ümeyye , Osman bin Maz'un, Amir bin Rabia, hanımı Leyla bin-ti Ebi Hasme, Ebu Sebre bin Ebi Ruhm, Süheyl bin Beyda ve Hatıb b. Amr.

Kureyş'in Ciğerpareleri Göç Yolunda

Habeşistan'a yapılan bu göçe katılan mülteci listesini incelediğimizde Âmir b. Füheyre, Habbâb b. Eret, Bilâl-i Habeşî gibi ağır işkencelere maruz kalan kimselerin değil, onlara nispetle daha iyi durumda olan, kabileleri içinde seçkin konumda bulunan şahsiyetleri görüyoruz. Bu durum bize Habeşistan'a yapılan hicretin amacının ve mahiyetinin farklı olduğunu düşündürüyor. Habeşistan hicretine Kureyş içinde hemen her kabileden müslümanların hicret ettiği görülüyor.

Özellikle İslam'a muhalefet eden ve müslümanlara baskı yapan Mahzumoğulları, Amiroğulları ve Ümeyyeoğulları gibi önde gelen ailelerin gençleri göç ettiler. Göç edenlerin özellikle aileleri tarafından baskı altında tutulan müslümanlar olması, bu gençlerin kabileleri tarafından kendilerine sağlanan eman haklarını yitirdikleri için ülkelerini terk etmek zorunda kaldıkları şeklinde değerlendiriliyor.

İlticanın Sebebi Emandan Mahrumiyet

Kabile sistemine göre eman, kabile içinde yaşayabilmenin en önemli şartı. Eman hakkını kaybeden bir kişi başka bir kabileden himaye bulamadıkça her türlü saldırıya maruz kalabilir ve en temel haklarından yoksun bırakılır. Özellkle İslam'a düşmanlık yapan bu aileler Mekke hukuki ve sosyal yapısının temellerinden biri olan eman hakkını artık Müslüman gençlerden kaldırdı. Her türlü tehlikeye açık bir duruma gelen müslümanlar Habeşistan' a gitmek zorunda bırakıldı.

Şimdi Ne Olacak?

Yaşanan bu gelişmeler üzerine Mekkeli müşriklerin ne yapacağı büyük bir merak konusu. Müşrikler için Habeşistan güçlü ve önemli bir ticari ortak. Bu nedenle kendilerine muhalif olan müslümanların bu ülkeye gitmesinden ve Mekke'nin imajını zedeleyecek bir ortam oluşturmasından rahatsız. Bunun yanında ileri gelen ailelerinin gençlerinin her şeylerini geride bırakarak iltica etmesi ve bu ilticanın engellenememiş olması Kureyş üzerinde büyük bir şok etkisi yaratmış durumda.

Habeşistan'a yapılan bu göçün Mekke ve müslümanlar için bir dönüm noktası olacağı konuşulurken ortada cevabı merak edilen pek çok soru var:

Bu sıcak gelişmeler karşısında Dar'un-Nedve ve Kureyşli müşrikler nasıl bir tutum sergileyecek?

Habeşistan'a başlayan bu göç devam edecek mi?

Belki de tüm bu soruların cevabını belirleyecek temel soru:

Müslüman mülteciler Habeşistan'da nasıl karşılanacak?

ÖLÜM TEHDİTLERİNE HODRİ MEYDAN

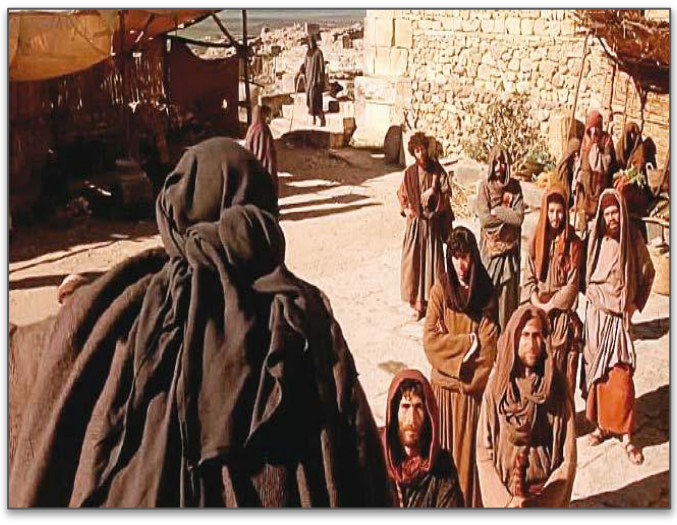

Nüfuzunu güçsüz ve himayesiz kimselere karşı haksızlık ve baskı yapmak için kullanan Ubey, Allah Rasulünü tehditleri ile korkutacağını ve sindireceğini zannetti. Fakat Allah Rasulü'nün Ubey'e cevabı son derece ağır oldu. "*Ey Ubey, İnşallah sen o at üzerindeyken ben seni öldürürüm.*"

Ubey b. Halef aldığı bu cevap karşısında şoke oldu. Olay yerinde bulunanların aktardığına göre Allah Rasulü'nün cesur ve tavizsiz cevabı ile beti benzi atan Ubey ne diyeceği bilemedi ve Kabe'yi terk etmek zorunda kaldı.

HABEŞİSTAN NERESİ?

Habeşistan dünyanın en eski yerleşim yerlerinden bir tanesi. Kızıldeniz'in kıyısında yer alan bu ülke coğrafi konumu sebebiyle de tarihin her döneminde kitleler halinde gerçekleştirilen göç dalgalarına ev sahipliği yapmış.

İran meliklerine ''Kisra'' denildiği gibi Habeş meliklerine de ''Necaşi'' deniliyor ve bu kelime Habeşçe'de hükümdar anlamına gelmektedir. Şu an da Habeşistan tahtında bulunan Necaşi Ashame adil ve dindar bir hükümdar olarak tanınıyor. Necaşi'nin bu olumlu özellikleri nedeniyle Allah Rasulü'nün müslümanları Habeşistan'a yönlendirdiği biliniyor.

Arabistan'dan Krallığa Uzanan Bir Kader

Necaşi Ashame hakkında bilinen bir başka ilginç ayrıntı Ashame'nin prenslik günlerini Arabistan'da geçirmiş olması. veliaht konumunda bir çocukken yaşanan taht mücadeleleri sebebiyle zorba amcası tarafından 600 dirheme Arap tacirlerine köle olarak satılan Ashame, Bedir'e gönderilmiş. Bedir ovasındaki Damra kabilesinin develerini otlatmak suretiyle çobanlık yapmış. Necaşi Ashame yıllar sonra yine bir siyasi karmaşada Medine'den alınarak tahta getirilmiş. Bu durum Necaşi'nin bölgede tanınan bir karakter olmasını sağlamış. Allah Rasulü'nün hicret yurdu olarak Habeşistan'ı seçmesinde bu durumun etkisinin büyük olduğu düşünülmekte.

Habeşistan'ın Arap Yarımadası İle İlişkileri

Habeşistan ile Arap Yarımadası arasında geçmişi oldukça eskiye dayanan ticari, siyasi ve dini ilişkiler söz konusu. Mekkeliler eskiden beri bu bölge ile ticari birçok faaliyette bulunmuşlar. Mekke'nin ticaret yolları üzerinde bulunması başta Habeşistan olmak üzere birçok ülke ile ticari alışveriş yapmalarına fırsat vermiş. Habeşistan'ın gerek Bizans ve Hind denizi ticaret yolları üzerinde bulunması, gerekse baharat ticaretini tekelinde bulundurması ona uluslararası ticarette önemli bir rol vermiş. Baharat ticaretinin ana damarı Hicaz'dan geçiyor ve bu nedenle Habeşistan ile Mekke arasında güçlü bir ticaret ilişkisi var.

Hem Güneyde Hem de Kuzeyde Gelişmiş Bir Ticaret

Hicaz ve Habeşistan arasında çok hareketli bir deniz ticareti de söz konusu. Habeşistan Adulis limanı vasıtasıyla zümrüt, buhur, fildişi gibi Afrika ürünlerini satmak üzere Hindistan'a gemiler gönderiyor ve Hindistan ürünlerini alıyor. Bu limandan kalkan gemiler, Basra Körfezinin sonunda Fırat nehrinin döküldüğü yerlere kadar ulaşabildiklerinden, doğal olarak Afrika'nın kıymetli ürünlerini Arap yarımadasının her tarafına götürme imkanına sahip oluyorlar. Böylece hem güney ticaretini hem de kuzey ticaretini sağlamış oluyorlar. Yani ''baharat ticareti'' sayesinde karadan, Adulis limanı sayesinde de denizden ticaret imkanı buluyorlar. Arap yarımadasının en yoğun ticaret bölgesi Mekke olduğu için Habeşistan Kuzey ticaretini özellikle Mekke ile sürdürüyor.

Kureyş İçin İlaf: Ticari Dokunulmazlık Anlaşmaları

Habeşistan ile Mekke arasındaki ticari ilişkilerin en bariz örneğini Mekkelilerin *"ilaf"* ismini verdiği ticari dokunulmazlık anlaşmaları oluşturuyor. 467 yılında Bizans İmparatoru I. Leon, Mekke Şehir Devleti'nin kurucusu sayılan Kusay b. Kilab'ın oğlu ve Rasulullah'ın dedesinin babası Haşim'e ticaret kervanlarını Suriye'ye götürebileceğine dair izin vermiş, Necaşi'ye de kendisini tavsiye eden bir mektup göndermiştir. Bu mektupta İmparator, Necaşi'den Habeşistan - Mekke arasında ticari kervanların gidip gelişine müsaade etmesini istemiştir.

Bizans İmparatoru I. Leon'un referansı ile Kusay'ın diğer oğlu Abdu'ş-Şems ile dönemin Necaşisi arasında ticari serbestlik anlaşması imzalanmış ve iki ülke arasında güçlü bir ticaret ilişkisi başlamıştır. Haşim'in diğer kardeşleri Muttalip Yemen'le ve Nevfel de İran ile serbest ticaret ve kapitülasyon anlaşması yaptı. Böylece Kureyş kendisini çevreleyen tüm ülkelerle serbest ticaret hakkı elde etmiş oldu. Bu anlaşmalar sayesinde yazın Şam'a,, kışın da Yemen'e ve Habeşistan'a ticaret kervanlarını göndermeye başladı. Kureyş bu ticari ilişkileri halen devam ettirmektedir. Örneğin her yıl iki defa Mekke'ye gönderilmek üzere Habeşistan'dan Cidde'ye hububat getirilmekte, Mekkeliler de bu malları nakletmek için develerini ve merkeplerini Cidde'ye göndermektedir. Böylece Kureyş bölgedeki ticarete hakim durumunu devam ettirmektedir.

Habeşistan'da Bizans'ın Dini ve Siyasi Etkisi

Habeşistan'ın dini durumuna bakacak olursak da şunları söylememiz gerekir. Yaklaşık 300 yıl kadar geçmişte Habeşistan inanç bakımından önemli bir değişiklik yaşandı. Önceden Habeşistan aynı Mekke müşrikleri gibi putperestti. Fakat Bizans'ın Hıristiyanlığı kabul edişi ve bu bölgedeki nüfuzu ile Habeşistan, Necaşi Ezana döneminde Hristiyanlığı benimsedi. Böylece bölgede Bizans'ın etki alanı artmış oldu.

Yemen'in İşgali

Habeşistan'ın Bizans'ın elini güçlendiren bu yeni durumunun Arap yarımadasının güneyinde bulunan Yemen'in kaderini değiştiren boyutları oldu. Önceleri putperest olan Yemen, hükümdarı Zu-Nuvas zamanında yahudiliğe geçmişti. Fakat Yemen'le ilişkileri bulunan Habeşistan'ın Hristiyan oluşu Yemen'de de hıristiyanlığın yayılışına neden oldu. Özellikle Necran bölgesi Hıristiyanlığı kabul etme hususunda önemli bir merkez haline geldi. Dolayısıyla Güney Arabistan'da iki ayrı din arasındaki rekabet kısa zamanda düşmanlığa dönüştü. 523 senesinin Ekim ayında Yemen'de yahudi kral Zu-Nuvas Necran'da sayıları gittikçe artan hıristiyanlar vasıtasıyla Habeş ve dolaylı olarak Bizans nüfuzunun ülkesine uzanmasından endişe ederek kitlesel katliamlar başlattı. Hıristiyanları tutuklatarak bir kısmını kılıçtan geçirdi, bir kısmını ise esir aldı. Almış olduğu esirlere yahudilik dinine girmelerini teklif etmiş, teklifi reddedenleri "Uhdud" ismi verilen içi ateş dolu çukurlara atarak öldürmüştü. Bu durum Bizans'ın ve Habeşistan'ın Yemen'e askeri müdahalesini getirdi.

Bizans İmparatoru I. Justin Necaşi'ye bir mektup gönderdi ve Yemen'e müdahale etmesini istedi. Zira Habeşistan Bizans'ın bölgedeki hıristiyanların temsilcisi konumunda idi ve Bizans Habeşistan vasıtasıyla Arap kabileleri ve yarımada ile ilişkilerini yürütmekteydi.

Bizans'ın yönlendirmesi ile harekete geçen Necaşi Habeşistan ordusunu bölgeye intikal ettirdi. Yemen'de bugüne değin devam eden Habeşistan hakimiyeti 523-525 yılları arasında yaşanan bu işgalle başlamıştır. Habeşistan'ın Güney Arabistan üzerindeki hakimiyeti Arap kabileleri ile Habeşistan arasındaki ilişkileri daha da arttırmıştır.

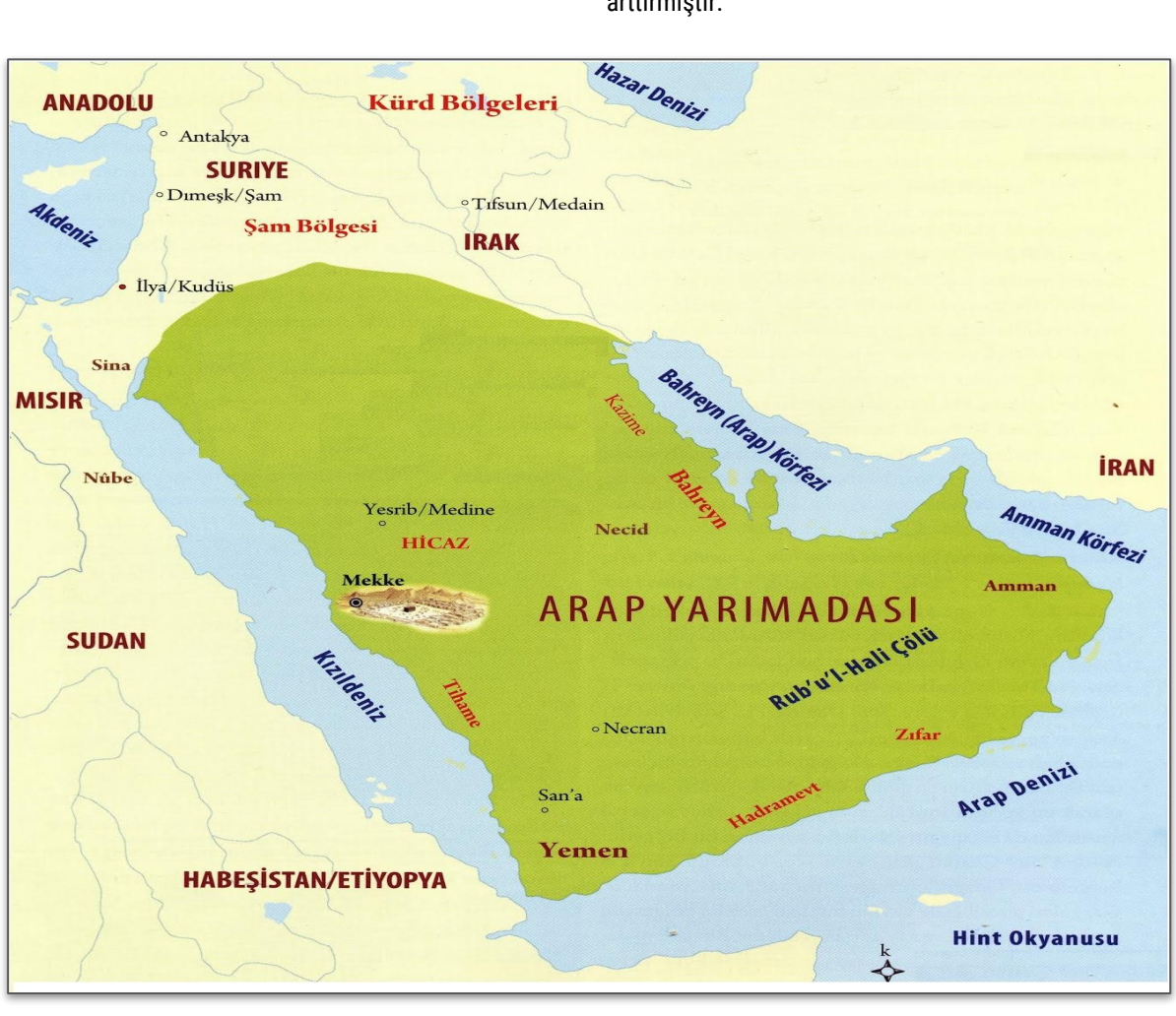

SİYER GAZETESİ

Kasım 2018 **Sayı: 10**

siyergazetesi.org

SİYER GAZETESİ ÜCRETSİZDİR.

SİYER GAZETESİ'nin tüm hakları mahfuzdur.

M. EMİN SARAÇ ANADOLU İMAM – HATİP LİSESİ
adına
İMTİYAZ SAHİBİ
Vedat Karabayır
GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Esra Çifci Dindar

10. Sayıya Katkıda Bulunanlar

Abide Ayşe Büyükkal
Zeynep Feyza Çelik
Aslınur Şahin
Rabia Gülsüm Süs
Zeynep Dinçer
Melisa Kılıç

SOSYAL MEDYA
Mustafa Eren Güzel

DAĞITIM
Yusuf Samet Sevim

İLETİŞİM

Mehmet Emin Saraç Anadolu İmam-Hatip Lisesi
Başakşehir 1. Etap Başak Mahallesi G409
Sokak No:1
Başakşehir / İSTANBUL
Tel: 0505 652 48 15 / Esra Çifci Dindar
Temin ve Abonelik : 0 534 817 46 88 /
Yusuf Samet Sevim

BASKI VE CİLT
Mavi Ofset Basım Yayın San.Tic ltd. Şti.
Tel: 0(212) 488 25 30

10. SAYIDA FAYDALANILAN KAYNAKLAR

Hamidullah, Muhammed, İslam Peygamberi /Vatandaş, Celalettin, Hz. Muhammed'in Hayatı/ Gazali, Muhammed, Fıkh'us-Sire /Derveze, M. İzzet, et-Tefsir'ul Hadis, c.1 /"Etiyopya" maddesi, DİA, c.11 ,sy,-492 / "Necaşi Ashame " mad. DİA, c.32, s.:476, "Eman" maddesi, DİA, c.11,s.75-77, Elmalılı Hamdi Yazır, Kur'an Meali, Basım 2014, Apak , Adem, Habeşistan Hicreti Üzerine Mülahazalar, Siyer Araştırmaları Dergisi, S:2,s, 27-44, 2017, Altun, İsmail, Mekke Müslümanlarının Habeşistan Hicreti, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 1996, Öztürk Levent, İslamiyetin Yayılmasında Habeşistan Hicreti Örneği, S.Ü. İ.F.Derg.s:4, 2001, Utku, Nihal Şahin, Kızıldeniz'in Kaybolan Liman Şehirleri, S.D.Ü.İ.İ.B.Derg. c.19, s:2,s.122,2014.

YAYININ TÜRÜ: Yaygın süreli, Siyer Gazetesi'nde yayınlanan tüm yazıların ve FSEK ve Basın Kanunu'ndan kaynaklanan her türlü hakları Başakşehir M.Emin Saraç Anadolu İmam-Hatip Lisesi Müdürlüğüne aittir. İzin alınmaksızın kaynak dahi gösterilerek iktibas yapılamaz, çoğaltılamaz, dağıtılamaz.

Web	siyergazetesi.org
Email	siyergazetesi@gmail.com
Facebook	facebook.com/SiyerGazetesi
Twitter	twitter.com/SiyerGazetesi
Youtube	youtube.com/siyergazetesiorg

SİYER GAZETESİ

M.Emin Saraç And. İmam-Hatip Lisesi *yayınıdır.* M. 615 / Mekke Sayı: 10 *siyergazetesi.org*